

Ключевые слова: Ярослав Мельник, архетип Отца, традиционность, вера, любовь как аксиологические ценности.

Negodiayeva S. A. Restoration of father archetype in the reception of Yaroslav Melnik (on basis of the narrative „Call me, talk to me”)

The work considers aesthetical nature, feature peculiarity of archetype of the Father, who appeared the perceived dominant of Yaroslav Melnik's style mastery. Research built onto the analysis of the narrative „Call me, talk to me” („Zvoni mnie, govori so mnoi”) gave an opportunity to explain the symbolic and archetype dominant of the Ukrainian mentality in the literary context.

Key words: Yaroslav Malnik, archetype of the Father, traditionality, faith, love as axiological values.

Стаття надійшла до редакції 16.01.2013 р.

Прийнято до друку 24.01.2013 р.

Рецензент – д. філол. н., проф. Бровко О. О.

УДК 821.161.2:82-1

О. А. Проценко

**ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ
РОМАНУ ВАС. ШЕВЧУКА „СИН ВОЛІ”**

У сучасному літературному процесі художня біографія займає одне з провідних місць. Письменницька оригінальність у таких творах „визначається вмінням скомпонувати матеріал, внутрішньо організувати, аби він запрацював, допоміг розкрити особливості життєвого і творчого шляху тієї чи іншої особистості, яка залишила яскравий слід у культурному чи суспільно-політичному житті своєї країни” [1, с. 115]. У жанрі художнього життєпису помітне місце належить С. Васильченку, Р. Гораку, О. Іваненку, Р. Іваничуку, Г. Коліснику, С. Плачинді, М. Слабошпицькому, Ю. Хорунжому та іншим. Основні принципи, жанрова специфіка, типологія, межі використання домислу в художніх біографіях ставали предметом аналізу в працях О. Галича, І. Данильченко, О. Дацюка, Б. Мельничука, Л. Мороз, І. Ходорківського та інших.

Серед творців вітчизняного художнього життєпису варто виділити й творчий набуток Василя Андрійовича Шевчука, автора біографічних творів „Предтеча” (1972), „Під вічним небом” (1985), „Страсті за Миколаєм” (2007). Повість „Вітрила” (1964) та романи „Син волі” (1984),

„Терновий світ” (1986), „Фенікс” (1988) письменник присвятив Т. Шевченку.

У сучасному українському літературознавстві роман „Син волі” лише побіжно згадувався при переліку творів, що належать перу Вас. Шевчука, або ж аналізувався під заданим кутом зору. Так, приміром, у статті Т. Пінчук, Н. Сизоненко [2] розглянуто наукові дослідження Вас. Шевчука, які дають неоціненний матеріал для розуміння художньої концепції біографічних образів Г. Сковороди, Т. Шевченка, їх новаторського висвітлення. Тож, поетика роману Вас. Шевчука „Син волі” поки що залишається на периферії уваги істориків літератури.

Мета дослідження – з’ясувати особливості жанрово-композиційної природи роману, поетикальні домінанти. Завданнями передбачено виявити засоби асоціативно-психологічної організації біографічного матеріалу; окреслити специфіку моделювання образу Т. Шевченка; розкрити особливості художньої мови.

Фабула твору Вас. Шевчука „Син волі” досить коротка в часі – 17 квітня – 30 травня 1847 року (казематний період). Проте асоціативна побудова роману дозволила митцю вийти далеко за межі реального часу. Композиція твору заснована на чергуванні подій сьогодення й минулого. Інтенсивно відроджуючись у пам’яті героя, минувшина набуває переконливості, поглиблюючи конкретні обставини, в яких знаходився Т. Шевченко або висвітлюючи його найсокровенніші думки. Ретроспективний виклад повертає до років дитинства, навчання в Академії, подорожі по Україні. „Така асоціативна побудова, вперше в Шевченкіані в повному обсязі здійснена Вас. Шевчуком, співзвучна пошуку багатьох відомих письменників, що працювали в жанрі художньої біографії 70 – 80-х років” [3, с. 143]. Можемо констатувати, що завдяки рекурсивним часовим зміщенням, подієвій насиченості, письменник досяг успіхів у художньому моделюванні образу поета.

Портрет Т. Шевченка подано в стислій формі, але з яскравим вираженням основних рис, що без зайвих пояснень дають уявлення про людину: „Звичайне собі лице... Кирпатий ніс, глибокі очі під вицвілими бровами й високий лоб, прикритий зверху темно-русим волоссям” [4, с. 180], „він добрий, чуйний, лагідний” [4, с. 49]. Фіксування деталей зовнішності персонажа спрацьовано на швидке фотографічне запам’ятовування. Так, образ поета вияскравлюється через зауваження П. Куліша: „в тобі сидить дух бунту, дух гайдамаччини” [4, с. 307], А. Лизогуба: „колючий ви” [4, с. 15], С. Самойлова: „нетерплячий вельми і запальний ви” [4, с. 263]. Окремі художні деталі автор ужив із метою навіювання читачеві певних вражень: „Я злий, як чорт, я лютий, як сто чортів!.. Піду спалю кубло паскудне панове, його заб’ю, як собаку... Ох, мав би я хоч поганеньку зброю! – заскреготів зубами” [4, с. 131].

Домінантним у романі є моделювання внутрішнього світу головного персонажа. Переконливо відтворено важкі психологічні терзання Т. Шевченка в ситуації приниження під час служби в

П. Богорського. Через авторську інтуїцію розкрито вміння духовно стійкої особистості боротися не з фізичним насиллям, а з моральною наругою. Вас. Шевчук приділив увагу найтоншим порухам душі героя, його психологічній напрузі, що перебуває на межі свідомого й підсвідомого – нервового зриву й зусиллям стримуватися: „Довкола стільки горя, наруги, зла, що серце сходить кров'ю. Я вирвався... А вся Кирилівка, увесь народ наш бідний? Як можу я дивитися на цю ганьбу й радіти, що сам тепер на волі!.. Коли б мені сказали: вернися сам у кріпаки – й за те народ твій звільнимо, я з радістю одяг би знов кайдани!” [4, с. 46].

Важливою в романі є емоційна насиченість, тому особливу увагу зосереджено на психологічних переживаннях митця, його вмінні переконувати, не принижуючись і не відступаючи від задуманого: „Він (Т. Шевченко. – О. П.) спохмурнів, заглибився у свої думки... Людська біда пече йому, і те, що робить для краю рідного і для свого народу, здається йому таким малим, мізерним. Слова втрачають свій вищий смисл, він прагне діла й гаряче картає інших, друзів, за бездіяльність” [4, с. 33].

Переконливим є реалістичне зображення арешту та емоційне навантаження художніх деталей: „Зціпив щосили зуби. Мусить віднині бути дужим, твердим, як кремій. Плачуть співці, поети; воїни не знають сліз!..” [4, с. 319].

Автор змодельював образ вільної людини – учня Академії: „на ньому фрак, єнотова розкішна шуба, годинник, шаль, ціпочок... Як там у Пушкіна? *Острижен по последней моде; / Как dandy лондонский одет – / И наконец увидел свет...*” [4, с. 138] та закутої в кайдани: „У дзеркалі Тарас побачив діда, якого замість нього вели на допит. Вуса і борода, волосся довге й злипле... Мов Робінзон” [4, с. 162].

Письменник майстерно зобразив характер в критичні моменти життя: „... Голод, кажуть, не тітка. Хто був хоч раз голодний, той знає, яка то мука – думати тільки про кусень хліба. Весь світ тоді стає людині не більше від паляниці. Вже другий день Тарас никав селом у такому стані... Як не шукав в обох кімнатах і навіть у снігах – не роздобув і крихти... Так голодним і спати ліг. І встав з одною думкою: чим би десь поживитися...?” [4, с. 193]. Вас. Шевчук зосередив увагу на афективному стані голодного хлопчика. Забравши курку, вкрадену п'яним дяком П. Богорським, подався до печери: „Немов у сні розклав багаття, приніс води зі ставка, попатрав курку й поставив варитися. Лише тоді відчув якийсь неспокій у серці. Що не кажи, а курка все-таки крадена... ніяк не міг заспокоїтись. Здавалося, все в ньому розділилося рівно надвоє, засперечалося. Один Тарас не міг дивитися на казанок, з якого стирчали жовті курячі ноги, страждав від того, що взяв чуже. А другий – не міг діждатись, коли вже курка звариться, й кричав, що взяв крадене – пів гріха!” [4, с. 193].

На фоні драматизму долі українців містко, але повно й проникливо відтворено думки поета у в'язниці щодо пропозиції конвоїра М. Сидорова про втечу: „Ні, він не міг інакше!.. Причини, ним обдумані, були значні, вагомі... Поет, який ховається, немов ховрах, по норах, не те ім'я, що кличе і надихає... Не слава була йому потрібна і не вінець терновий, а поступ краю рідного, високий дух народу, вогонь, який він теж роздмухував із іскри... скараний, він стане ще жаданіший для тих, хто прагне волі, для душ високих, відданих своїй землі, народові” [4, с. 162].

В інтерпретації образу Т. Шевченка має місце символічна смислова наповненість. Внутрішня суть видатної історичної особистості асоціюється з певними зовнішніми виявами. Автор називає поета „велетом”, „богатирем, якому все під силу”, „пророком”. Поетичну символіку використано як натяк на істинну значущість образу в перипетіях подій давнини.

Особливе смислове навантаження несе остання картина зустрічі арештованих: „Тарас притьмом поглянув на вікна камер і серед тих, хто вийшов хоч так його провести, побачив першим Костомарова. Микола плакав. Сльози йому стікали по бороді й, немов росинки, зблискували на сонці. Ліворуч стояв Гулак, нахмурений і незворушний. Далі були обличчя Навроцького та Білозерського, когось іще... Всміхнувшись, зняв капелюха і помахав” [4, с. 321].

Художня манера Вас. Шевчука – неповторна, глибоко індивідуальна. Особливість її проявилася в діалого-монологічній манері, досить простій за своєю структурою. Монологи в тексті вмотивовані, спричинені почуттям самотності, переживаннями любовних розчарувань (В. Репніна), взаємного кохання (Ф. Кошицева), жалем з приводу важкої долі, втрати батьків та іншими ситуаціями. У численних монологах висловлені думки, свідомі чи підсвідомі переживання, рефлексії, почуття поета: „Думка ширяє вільним соколом, і їй нема ні ґратів, ні кам'яниць, ні відстаней. Порадниця і вірний друг самотній... Злий геній тих, що впали, зламались духом...” [4, с. 239].

Стильова своєрідність роману виявляється і в майстерності поєднання оповіді з діалогом. Діалоги Вас. Шевчука передають рух думок і почуттів головного героя, його розмови з іншими персонажами. У творі побудовані численні діалоги Т. Шевченка з О. Афанасьєвим-Чужбинським, Г. Бондаренком, Є. Гребінкою, С. Дубельтом, В. Закревським, О. Коваленко, М. Костомаровим, П. Кулішем, А. Лизогубом, В. Репніною, І. Сошенком та іншими.

Численні роздуми значно розширили філософське навантаження твору. Наприклад: „Моїх братів, моїх сестер, мільйони душ, уярмлених лукавим панством, теж випробовують на небесі? В ім'я чого? Блаженства може, райського? Аби потрапити по смерті в рай, потрібно тут життя прожити в пеклі?” [4, с. 28]. Прикметно, що найчастіше роздуми поета пов'язані з долею України: „Ой Дніпре наш, Дніпре, широкий та дужий!..

Де все... поділося? І вільний дух, і помисли про рідний край, і мужність, з якою кожен ішов на смерть, немов на свято, тільки б вона була за волю... Дивно: заснув народ, мільйони впали у летаргічний духовний сон... Навіки? Чи до пори?.. Хто у прийдешнє гляне, коли забуто, у сні поволі втоплено й близьке, й давноминуле!.. Позбав народ минулого, і він спокійно змириться зі своїм гірким сучасним, а над майбутнім і не замислиться... Жахлива, чорна істина, яка холодить у жилах кров!..” [4, с. 22].

Відповідно до асоціативно-психологічного (інтуїтивного) типу оповіді, особлива увага письменника зосереджена на психологічному стані персонажа: „Душа Тарасова була ще там, на волі, на розбагнючених весною вулицях, біля Неви, на набережній, де Академія, в якій пізнав він щастя відчутти себе людиною, а не рабом, в якій піднісся, до осяяних вершин мистецтва, а тіло, сам він, власне, його жива натура, невідворотно втискувалися у цей жахливий закуток, юдоль печалі й знищення людського в людях (Третій відділ. – О.П.)” [4, с. 8], внутрішніх переживаннях: „Скільки їх, цих нещасних, які марнують своє життя в казармах, одірвані од рідних сіл, від люду, що їх родив і виростив! Живі ляльки, воли, призначені на забиття... Який в них може бути патріотизм, коли від них одрубано все коріння, забрано не тільки тіло, волю, а й душу – цвіт людини, її духовну сутність! Захисники вітчизни, якої їх позбавили!.. Це найстрашніше, мабуть, – забути все, чим жив колись, чому радів, печалився...” [4, с. 199].

Художньому моделюванню та вияскравленню образу Т. Шевченка сприяють риторичні звертання, найчастіше звернені до Бога: „За віщо ж ти впродовж століть караєш люд свій, господи? Чи ми не ставили тобі церков, чи не приносили тобі офір, вертаючись із битви з половцями в далекім Полі?” [4, с. 60], „Преблагий боже, як же ти дозволяєш іродам водить щодня, роками своїх синів на муки? Вже світ увесь – Голгофа, а їх ведуть, регочучи, і розпинають!.. Всує... Бог онімів, вчадівши від фіміаму, яким його окуряють кати людські!..” [4, с. 235]. Задля вираження емоцій автор досить часто послуговується окличними реченнями.

Пейзаж – це оригінально-неповторне явище у структурі роману Вас. Шевчука. Зустрічаємо у творі пейзажі як статичні: „Весна була вже в розпалі... Не буйним квітом, зеленню, а тільки ледь накреслена, тремтлива, ніжно виповнена надіями і таїною...” [4, с. 315], так і динамічні: „Грім струсонув півнеба й погоготів сердито десь за Дніпро... То був страшний, пекельний день. Мов розверзлося небо й на Київ ринув потік води, вогню і вітрів. Здавалося, хтось ухопив за груди землю й трусив, щоб вийнять з неї її зачерствілу душу. Ревів Дніпро, здіймав, як гори, хвилі і бився в кручі. Стогнали верби, і голос їх тонує у свисті й гromі. Старезний дуб під лаврським муром палав, мов свічка! Земля і небо злилися, змішалися...” [4, с. 227].

Нерідко пейзажі набувають і психологічного значення, стають засобом зображення внутрішнього світу поета. Щаслива мить, про яку довгі роки мріяв у Санкт-Петербурзі Т. Шевченко – поїздка на Україну – оприявлена так: „Побачив на горах Київ... – Заждіть, заждіть! – гукнув кучерові, стрибнув на землю, ніби зустрів тут батька рідного, й побіг до річки. Хвиля, хтозна-чому і де здіймаючись, з глухим, журливим шумом накочувалася на вкритий піною та черепашками піщаний берег, спинялася на мить якусь, зітхала й відходила кудись униз, в глибини, щоб дати місце іншій. Вода була прозора, ледь-ледь жовтава, з блискітками, що вдалині зливалися в суцільне сійво-марево, в якому плив вітрильник і тихо слалися чайки... присів, набрав води у пригорщі і хлюпнув собі в лице. Заплющивши від щастя очі, слухав, як дихає старий Дніпро, як скочуються щоками сльози, змішані з його солодким плином...” [4, с. 19].

Спостерігаємо в романі тяжіння до контрастів (яскравих і похмурів тонів). На противагу Дніпру, покрита кригою Нева, у спогляданні Т. Шевченка „була пустельна й сіра, мов нежива... і сірий камінь набережної, і сірі сфінкси біля води, і сіре хмарне небо, і сірий портик Академії навіювали йому журу...” [4, с. 131]. Пейзажі Вас. Шевчука відіграють важливу роль у розвитку подій, слугують вагомих чинником характеротворення.

Естетична функція краєвидів полягає в достовірному відображенні топосу України. Наприклад: „...раптом відкрився високий правий берег. Осяяні навскісно сонцем, гори стояли геть блакитні, жовтіло урвище, зелено-синім затінком – між круч байрак; мов діти в білих льолях, розбіглися хатки зеленим яром... А вище, ген на пригорі, чорніла вбога церква з похиленим старим хрестом... ще далі – пішли такі ж обдерті, – немов торби жебрацькі, – похмурі хати... Це ж Трахтемирів, давня козацька слава...” [4, с. 245].

Творчо Вас. Шевчук реконструює процес написання ранніх поезій („Причинна”, „Катерина”, „Гайдамаки”), періоду „трьох літ” („Сон (У всякого своя доля)”, „Єретик”, „Кавказ”, „І мертвим, і живим...”, „Холодний яр”, „Великий льох”, „Заповіт”), казематних („Мені однаково, чи буду...”), адже папір не раз ставав у пригоді в тяжкі хвилини.

Уривки творів Т. Шевченка транспоновано за допомогою цитування. Автор моделює процес народження багатьох творів: „Дістав папір, вмочив перо в чорнило й пірнув у твір, як завжди, усім єством, забувши про все на світі. Писалось легко й важко: рядки лягали швидко, немов самі собою, проте невдовзі виступав на лобі піт і стало чути серце” [4, с. 74].

Вдало письменник передав особливості художнього мислення поета під час написання поезії „Мені однаково, чи буду”: „Господи, якщо ти ще на небесі й якщо тобі не затягло полудою недремні очі, не допусти!.. Його заслати можна, скарать на горло навіть – то все пусте... Тільки б не вмер народ і воля жила б у нього в серці, хоч ледве тліла б

малою іскрою під попелом згорілих душ!.. Схопився і заходив тісною камерою, мов щось його погнало. Думки на мить примовкли, а потім тихо вишикувалися в стрункі рядки поезії і полилися, збурюючи тривожне серце: *Мені однаково, чи буду / Я жить в Україні, чи ні...* Дістав з кишені згорнутий в маленький зшиток куш, шмат олівця і сів мерщій, щоб записати... Ковтнув невольні сльози, що підступили йому до горла, й мовив уже вголос, з болем, неначе був на людях, серед людей: *Та не однаково мені, / Як Україну злії люде / Присплять, лукаві, і в огні / Її окрадену збудять... / Ох, не однаково мені.* Заплющив очі і сів, знеможений стрімким душевним спалахом, на арештантське ложе... Він прикутий, а муза його ширяє вільно!" [4, с. 87 – 88].

У структурі роману вжиті художні концепти інших авторів – І. Котляревського, Г. Сковороди, О. Пушкіна. Також згадано старі козацькі бувальщини в контексті роздумів селян про волю: „Кожен думав свою селянську думу, сумнівався, надіявся. Кожен згадав, що немає нічого вічного у світі. Була воля – потопили в козацькій крові та в кріпацькому поті... Та й неволя ж, мабуть, не вічна! Вріже дуба колись же! Тільки їй у цьому треба допомогти...” [4, с. 182].

Значне місце в романі посідають вислови афористичного змісту – сентенції, морально-повчальної тенденційності, висловлені в основному Т. Шевченком: „Минуле – це духовний скарб народу, який належить кожному й зливає нас в одне велике ціле. Ми – спадкоємці славетних справ, високих, мудрих звершень, крові, пролитої за те, щоб ми були людьми на рідній, оцій землі...” [4, с. 247], „Історія – коріння дерева нації, його зв'язок живлющий із джерелом, що б'є з землі...” [4, с. 59], „Допоки в нас є пам'ять і є душа, ми вільні навіть у казематах, а без душі, без пам'яті – раби й на вольній волі!...” [4, с. 83], „Самодержавна влада міцна лише немислієм, нікчемством духу підданих” [4, с. 199], „Страшне, коли волаєш до порожнечі! Що може бути гіршого від голосу, що вопіє в пустелі!...” [4, с. 31].

Елементами мистецької майстерності письменника є метафори та епітети „світ дзвенить пташиним співом, сонце купає в росах промені, ласкавий вітер струшує на землю цвіт” [4, с. 159], „на душі лежить тремтливий острах” [4, с. 20], „за пазуху залазить холод” [4, с. 175], батько Тараса „слухав свою зболілу душу й вдивлявся в ті далекі й тривожні марева, які доступні людям тільки на грані смерті й життя” [4, с. 171]. Особливе функціонування належить метафоричному пейзажу: „ночі – диво дивне, молитва, пісня... надворі ніч стояла, як зачарована. На небі зір без ліку, і майже повний місяць, а на землі – в садках біліють хати, блищить ставок під місяцем...” [4, с. 41]. Тропи творять світ із глибшим, багатшим на емоційність змістом.

Неповторну своєрідність твору виконують порівняння: „а ніч була безкрая, мов рідний степ, мов горе синів” [4, с. 167], „води в ставку було по самісінькі вінця. Голубі крижинки, мов рибини в час нересту, тихо терлися об греблю, розпадалися, іскрилися. А дуплясті верби, опустивши

віття в блакитну воду, полоскались, наче діти у теплій літній річці. Білі котики визирали боязко із набухлих бруньок, немов не вірили, що вже весна” [4, с. 168], „думки снувались пружно, немов сурові ниті, облутували його в пільмі” [4, с. 237], „думи були розбурхані, як горобина серпнева ніч” [4, с. 244]. Порівняння допомагають подавати пейзажні, портретні зображення, характеристики персонажів, психічних станів.

Фразеологізми використовуються в тексті для індивідуалізації мови головного персонажа: „За чужими волами ходячи, чужі вози мажучи!” [4, с. 209], „У полі один не воїн” [4, с. 19], „На сміливого собака гавка, а боязкого рве” [4, с. 17], „Похилу голову меч не січе, та обминають музи” [4, с. 157] тощо.

Отже, Вас. Шевчуку вдалося створити яскравий сюжетний малюнок та рельєфно окреслити психологічний портрет відомої особистості. Для твору характерна асоціативно-психологічна побудова оповіді. Домінантним є моделювання внутрішнього світу головного персонажа, особлива діалого-монологічна манера викладу тощо. Засоби поетичного мовлення розкривають багатство асоціативних відтінків, посилюють та увиразнюють емоційне й оцінне забарвлення. Роман Вас. Шевчука „Син волі” органічно вписався в контекст біографічних художніх творів ХХ століття. У процесі подальшого дослідження роману, варто з’ясувати співвідношення історичної правди та художнього домислу.

Список використаної літератури

- 1. Баран Є.** Історико-біографічні романи Михайла Слабошпицького / Євген Баран // Січеслав. – 2006. – № 1. – С. 115 – 117.
- 2. Пінчук Т., Сизоненко Н.** Рецепція феномена втіленого сенсу життя Сквороди та Шевченка в наукових дослідженнях Василя Шевчука / Т. С. Пінчук, Н. М. Сизоненко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – 2009. – № 19 (182). – С. 205 – 212.
- 3. Галич А.** Украинская художественная Шевченкиана / Александр Галич // Радуга. – 1989. – № 3. – С. 137 – 145.
- 4. Шевчук Вас.** Син волі : Книга перша // Шевчук Вас. Син волі : [роман у двох книгах] / Василь Шевчук. – К. : Дніпро, 1989. – С. 5 – 321.

Проценко О. А. Особливості поетики роману Вас. Шевчука „Син волі”

Статтю присвячено дослідженню особливостей поетики роману Вас. Шевчука „Син волі”, зокрема, з’ясовано засоби асоціативно-психологічної організації біографічного матеріалу; окреслено специфіку моделювання образу Т. Шевченка; розкрито особливості художньої мови.

Ключові слова: поетика, художній життєпис, асоціативно-психологічний тип оповіді, психологізм, внутрішній світ героя.

Проценко О. А. Особенности поэтики романа Вас. Шевчука „Сын свободы”

Статья посвящена особенностям поэтики романа Вас. Шевчука „Сын свободы”, в частности, выяснены средства ассоциативно-психологической организации биографического материала; очерчена специфика моделирование образа Т. Шевченко; раскрыты особенности художественного языка.

Ключевые слова: поэтика, художественное жизнеописание, ассоциативно-психологический тип повествования, психологизм, внутренний мир героя.

Protsenko O. A. Peculiarities of poetic manner of Vas. Shevchuk's novel „The Son of Freedom”

The article is devoted to the analysis of the peculiarities of poetic manner of Vas. Shevchuk's novel „The Son of Freedom”, in particular, it thrashes out means of associative and psychological buildup of the biographical material; defines the particular characteristics of modeling the image of T. Shevchenko; discloses the peculiarities of the language of the work of fiction.

Key words: poetic manner, novelized biography, associative and psychological type of narration, psychologism, the inner world of the hero.

Стаття надійшла до редакції 15.01.2013 р.

Прийнято до друку 24.01.2013 р.

Рецензент – канд. філол. н., проф. Пінчук Т. С.

УДК 373.382+373.167

В. П. Сиротенко

**ОСЯГАЮЧИ СВІТ ДИТИНИ:
ДЕЩО ПРО ЖАНРОВО-ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ
ДИТЯЧИХ ПОЕЗІЙ О. ОЛЕСЯ**

Якщо років двадцять тому незначна кількість розвідок про О. Олеся доречно розпочиналася словами, що це маловідомий і забутий письменник, то сьогодні, на щастя, подібне твердження не відповідає дійсності. Маємо монографії, які повністю присвячені його творчості [1] або доробок поета розглядається через призму зародження і розвитку модернізму в українській літературі [2], цілий ряд статей, де аналізуються лірика митця, його драматичні твори. Найчастіше дослідники зупиняються на стильовій природі Олесевої спадщини. Тут